

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

The Cost and Benefit Analysis of Date Palm Plantation in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province

ชฎาพร ทีฆาอุตมากร¹ และ เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร²

Chadaporn Teekauttamakorn and Saowanee Samantreeporn

Article History

Received: January 24, 2022

Revised: February 10, 2022

Accepted: February 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาต้นทุนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาผลตอบแทนจากการปลูกอินทผลัมในอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากสวน“อินทผลัมโคราช”(KDP หรือ KORAT DATE PALM) ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพท.) ด้วยการรวมกลุ่มเกษตรกรจำนวน 7 รายซึ่งเป็นพี่น้องกัน โดยมีคุณประทีน อภิชาติเสนีย์เป็นผู้นำเกษตรกร ใช้เวลาทดลองการปลูกเป็นเวลา 9 ปีจึงประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนประกอบด้วย ระยะเวลาคืนทุน (PB) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิและกำไรต่อหน่วย การนำเสนอข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า การปลูกอินทผลัมของกลุ่มเกษตรกรมีเงินลงทุนเริ่มแรก 17,972,000 บาท เนื้อที่ 80 ไร่ มีจำนวนอินทผลัม 2,000 ต้น ให้ผลผลิตได้ ปีละครั้งเป็นจำนวน 1,600 ต้น โดยออกผลครั้งแรกในปีที่ 3 รายได้รวมเฉลี่ยปีละ 180,000 บาทต่อไร่ ต้นทุนเฉลี่ยปีละ 60,185 บาทต่อไร่ ระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 1 เดือน 6 วัน อัตราผลตอบแทนการลงทุน 61.23% มูลค่าปัจจุบัน 99,065,262 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 2.52 เท่า อัตรากำไรจากการดำเนินงานเฉลี่ยปีละ 66.92% อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยปีละ 53.54% เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 7,708,952 บาท คิดเป็น 96,362 บาทต่อไร่หรือปีละ 3,854 บาทต่อต้น และ 41 บาทต่อกิโลกรัม

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน อินทผลัม

¹ รองศาสตราจารย์, ดร. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Assist.Prof, Ph.D., Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University

² หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Lecture, Ph.D. Doctor of Philosophy Program in Business Administration, Southeast Asia University

Email: film.phd5@gmail.com *Corresponding author

Abstract

The objectives of this study were: 1) to investigate the investment capital in planting date palm plantation in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province, 2) to ascertain the returns on investment in planting date palm plantation in Pak Thong Chai, Nakhon Ratchasima Province, and 3) to analyze the investment capital and the returns on investment in planting date palm plantation. The sample of the study was purposively selected from various date palm plantations in Nakhon Ratchasima Province or from KORAT Date Palm (KDP or KORAT DATE PALM) which is the leasing center pertaining to the models increasing the agricultural products. The center came into being resulting from the formation of 7 farmers who were close relatives. Mr. Pratin Apichatsanee is now the head of the farmer group. These farmers spent 9 years in the experimentation of the planting of date palm plantation and finally the experimentation met with a great success. The researcher collected the required data by conducting in depth interviews with the farmers with the help of the structural interviews guide. The collected data were analyzed by resorting to descriptive statistics percentage, frequency and mean with regard to the analysis of the investment capital and the return on investment, the following aspects were focused: the payback period (PB), the rate of return on investment (ROI), the net present value (NPV),) the rate of benefit cost ratio, the rate of profits gained from operations, the rate of net profit margin and the rate of earning per unit. The presentation of the results of the data analysis was in the form of description. The findings of the study are as follows: the planting of date palm plantation of the farmers incurred initial investment capital in the amount of 17,972,000 baht and required a planting area of 80 rai, as well as 2,000 date palm trees, 1,600 date palm trees in the KORAT plantations yielded crops covey year; they yielded crops for the first time in the third year. The annual income was 180,000 baht per rai, the annual investment capital was 60,185 baht per rai, the payback period was 4 years 1 month and 6 days, the return on investment was 61.23%, the net present value was 99,065,262 baht, the rate of return is investment was 2.52 times of the investment capital. In the average, the annual profit of operation was 66.92%, the annual net profit margin was 53.54% or in the amount of 7,708,952 baht per year or 96,362 baht per rai or 3,854 baht was obtained from the fruits of each palm tree in each year and the profit of date palm was 41 baht per kilogram.

Keyword: Cost, Benefit, Date Palm

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานการเกษตรเป็นหลัก อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรสร้างรายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง (สถาบันคลังสมองของชาติ, 2563) ขณะที่อินทผลัมเป็นพืชที่ถูกยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์ของความศักดิ์สิทธิ์และความอุดมสมบูรณ์ซึ่งมีบทบาทสำคัญทางจิตวิญญาณและวัฒนธรรมของชาวตะวันออกกลางเป็นอันมาก ซึ่งเห็นได้

จากแผ่นจารึกภาพของอินทผลัมและการเพาะปลูกอินทผลัมจารึกในอารยธรรมของชาวอัสซีเรียน (Assyrian) บาบิโลเนียน (Babylonian) รวมถึงในประมวลกฎหมายฮัมมูราบี (Code of Hammurabi) ที่ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการเพาะปลูกและค้าขายอินทผลัมด้วย (Chao & Krueger, 2007 ; Ahmad Al-Harrasi et al., 2014 ; Khaled M. Hazzouri et al., 2015) เนื่องจากอินทผลัมปลูกง่าย ขายได้ราคาสูง อินทผลัมจึงกลาย

เป็นพืชเศรษฐกิจความหวังใหม่ของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรในประเทศไทยจำนวนมากที่อยู่ในจังหวัดที่มีสภาพภูมิอากาศและสภาพพื้นที่ ที่สามารถปลูกอินทผลัมได้ดี นิยมปลูกจนหลายฝ่ายกังวลว่าในระยะยาว อาจเผชิญกับวิกฤตผลผลิตล้นตลาดได้ (ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา, 2559)

นครราชสีมา มีสวน“อินทผลัมโคราช” (KDP หรือ KORAT DATE PALM) อยู่ในพื้นที่อำเภอปักธงชัยด้วยการรวมกลุ่มเกษตรกรจำนวน 7 รายซึ่งเป็นพี่น้องกัน โดยมีคุณประทีป อภิชาติเสนีย์เป็นผู้นำเกษตรกร ใช้เวลาทดลองการปลูกเป็นเวลา 9 ปี สวน “อินทผลัมโคราช”นี้เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ธรรมชาติและเป็นศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพท.) ที่ได้รับความสำเร็จจากการปลูกอินทผลัม ดังนั้นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและตัดสินใจลงทุนเพาะปลูกอินทผลัมของเกษตรกรในพื้นที่อื่นในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาด้านต้นทุนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาผลตอบแทนจากการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักธงชัยจังหวัดนครราชสีมา

นิยามศัพท์

อินทผลัม หมายถึง อินทผลัมสด ที่มักเรียกกันทั่วไปว่าอินทผลัม

ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการปลูกอินทผลัมของสวนอินทผลัมโคราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ผลผลิต หมายถึง ผลอินทผลัมสดที่ได้จากการปลูกในสวน“อินทผลัมโคราช”เฉพาะส่วนที่สามารถจำหน่ายได้เท่านั้น

ผลตอบแทน หมายถึง รายได้สุทธิ หรือกำไรขาดทุนสุทธิ ที่ได้รับจากจำหน่ายอินทผลัมหลังหักค่าใช้จ่ายจากการลงทุนปลูกอินทผลัมของสวน“อินทผลัมโคราช”ในอำเภอ

ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมาการปลูกอินทผลัม หมายถึง การปลูกอินทผลัมทุกสายพันธุ์ในสวน“อินทผลัมโคราช”อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่ปลูกอินทผลัมใน จังหวัดนครราชสีมาและเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากเกษตรกรที่ได้รับความสำเร็จจากการใช้เวลาทดลองปลูกอินทผลัมมาเป็นเวลา 9 ปี จำนวน 7 ราย โดยมีพื้นที่การปลูกอินทผลัมสด ณ สวน“อินทผลัมโคราช”หรือ KDP (KORAT DATE PALM)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษา วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมตามแนวคิด ทฤษฎี ด้านเนื้อหา ดังนี้

2.1 ต้นทุน ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนต่อหน่วย

2.2 ผลตอบแทน ประกอบด้วยรายได้ กำไรหรือขาดทุน รายได้และกำไรหรือขาดทุนต่อหน่วย

2.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนใช้วิธีต่าง ๆ ดังนี้ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Analysis: PB) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return on Investment : ROI) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit –Cost Ratio: BCR) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) อัตรากำไรต่อหน่วย (Earning per Unit)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยมีขอบเขตด้านพื้นที่การปลูกอินทผลัมสด ณ สวน“อินทผลัมโคราช” หรือ KDP (KORAT DATE PALM) ที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพท.) มีเนื้อที่อยู่ในตำบลปักธงชัยเหนือ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้กำหนดระยะเวลาการทำวิจัยระหว่างเดือนมีนาคม 2562 – มีนาคม 2563 เป็นเวลา 1 ปี

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน (Cost) ซึ่งเป็นมูลค่าของทรัพยากรที่องค์กรใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ และเมื่อต้นทุนได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจแล้ว ต้นทุนส่วนนั้น จะเปลี่ยนสภาพไปเป็นค่าใช้จ่าย (Expense) ซึ่งจะนำไปหักจากรายได้ในแต่ละงวดบัญชี โดยต้นทุนสามารถจัดประเภทได้หลายรูปแบบ เช่น ต้นทุนการผลิต (Product Costs) ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นจะปรากฏเป็นรายการสินทรัพย์หมุนเวียนหรือสินค้าคงเหลือในงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อขายไปจะปรากฏเป็นต้นทุนสินค้าที่ขายในงบกำไรขาดทุน ต้นทุนประจำงวด (Period Costs) ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร ต้นทุนตามพฤติกรรม (Cost Behavior) เป็นการจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์ที่มีต่อกิจกรรมอันประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Cost for Decision Making) ซึ่งเป็นข้อมูลทางบัญชีที่ใช้ในการตัดสินใจอาจต้องใช้ต้นทุนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจในแต่ละปัญหา เช่น ต้นทุนคงที่ร่วม ต้นทุนควบคุมไม่ได้ ต้นทุนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้นทุนจม ต้นทุนเสียโอกาส เป็นต้น (แพรว กิระสุนทรพงษ์และคณะ, 2558)

นอกจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับต้นทุนแล้วแนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนก็เป็นเรื่องที่สำคัญ การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน ผู้บริหารจะต้องเลือกและพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลตอบแทน (Benefit) เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลงทุน โดยผลตอบแทนของการลงทุน หมายถึง มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ผลิตได้จากการลงทุน ซึ่งในการวิจัยนี้ผลตอบแทนคือ กำไรหรือขาดทุนที่ได้รับจากการดำเนินงานที่เกิดจากการขายอินทผลัมหักต้นทุนและค่าใช้จ่ายในแต่ละปี ประกอบด้วยผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefits) ผลตอบแทนทางอ้อม (Indirect Benefits) และผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน (Intangible Benefits) ทั้งนี้การวิเคราะห์ผลตอบแทนเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายกับรายได้ การวิเคราะห์ผลตอบแทนใช้อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรที่พิจารณาได้จากอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทน

ต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (ชฎาพร ชีมาอุตมากร, 2556)

การวิเคราะห์ทางเลือกสำหรับการลงทุนระยะยาวที่จะจัดหาหรือขายสินทรัพย์ที่ต้องเกี่ยวข้องกับเงินเป็นจำนวนมาก โดยคาดหวังผลตอบแทนในอนาคตซึ่งมีความเสี่ยง โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรอย่างอินทผลัม เนื่องจากผลประกอบการไม่มีความแน่นอน ระยะเวลาในการลงทุนเป็นช่วงเวลายาวนาน ดังนั้น จึงต้องนำเครื่องมือการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนมาใช้ เพื่อพิจารณาตัดสินใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนที่นิยมใช้คือ การพิจารณาระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) เช่น ระยะเวลาที่ผลตอบแทนสุทธิมีค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกของเกษตรกรหรือการปลูกพืชชนิดนั้นจะให้ผลตอบแทนก็ปีจึงจะคุ้มกับเงินทุนที่ลงไป (Campbell and Brown, 2015) ผลตอบแทนการลงทุน (Return on investment) ซึ่งการใช้วิธีนี้จะไม่สนใจค่าของเงินที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และมูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value)

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกอินทผลัม ในอำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภายหลังจากที่โครงการสวนอินทผลัมเกิดขึ้นแล้ว ดังนั้นจึงต้องประเมินสมรรถภาพในการทำกำไร โดยนำอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มาใช้ ได้แก่ อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ รวมทั้งอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน ซึ่งจะทำการวิเคราะห์เป็นอัตราเฉลี่ยทั้งโครงการต่อปี ต่อไร่และต่อกิโลกรัม

สำหรับอินทผลัมมีถิ่นกำเนิดในแถบตะวันออกกลางได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นทรัพยากรที่ดีที่สุดในการรับรองความมั่นคงด้านอาหารในช่วงขาดแคลนอาหารและวิกฤต และเป็นอาหารที่ดีต่อสุขภาพและบริสุทธิ์ (Al-Hebshi, M.A., 2007) ในประเทศของกลุ่ม AEC ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมมีความคุ้นเคยกับการบริโภคอินทผลัมสด (ทะนุงค์ กุสุมา ณ อยุธยา, 2559) ประเทศไทยมีหลายจังหวัดที่มีสภาพภูมิอากาศและสภาพพื้นที่ที่สามารถปลูกอินทผลัมได้ดี ในการปลูกอินทผลัมควรใช้ต้นพันธุ์อินทผลัมที่เป็นต้นที่แยกหน่อจากต้นแม่ที่รู้จักสายพันธุ์ และมีประวัติการให้ผลผลิตที่ดีหรือใช้ต้นกล้าอินทผลัมที่ผลิตด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เนื่องจากเมล็ดที่ได้หลังจากการบริโภคแล้วสามารถนำไปเพาะเป็นต้นเพื่อปลูกได้ แต่คุณภาพก็จะไม่เหมือน

กับต้นแม่ ทั้งนี้เพราะผลอินทผลัมที่มีจำหน่าย เป็นผลที่ได้จากการผสมเกสรข้ามต้น จึงถือว่าเมล็ดที่ได้เป็นพันธุ์ลูกผสม คุณภาพอาจจะแย่งหรือดีขึ้นก็ได้

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จากเกษตรกรที่ได้รับความสำเร็จจากการใช้เวลาทดลองปลูกอินทผลัมมาเป็นเวลา 9 ปี จำนวน 7 ราย โดยมีพื้นที่การปลูกอินทผลัมสด ณ สวน “อินทผลัมโคราช” หรือ KDP (KORAT DATE PALM) เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกข้อมูลรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตและรายได้อื่นจากการปลูกอินทผลัม แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการปลูกอินทผลัม ได้แก่ แบบบันทึกรายจ่ายลงทุนในการซื้อที่ดินและอุปกรณ์เครื่องมือ แบบบันทึกรายจ่ายลงทุนในเนื้อเยื่อสายพันธุ์ แบบบันทึกค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา และแบบบันทึกค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เครื่องบันทึกเสียง โปรแกรมสำเร็จรูป Spreadsheet และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัม ซึ่งพิจารณาจากระยะเวลาคืนทุน (PB) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิและกำไรต่อหน่วย โดยใช้วิธีเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการศึกษา

การปลูกอินทผลัมในอำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา มีผู้ลงทุนปลูกแห่งเดียว คือ สวน “อินทผลัมโคราช” (KDP หรือ KORAT DATE PALM) บนเนื้อที่ 80 ไร่ โดยการรวมตัวของเกษตรกร 7 รายที่เป็นพี่น้องกันด้วยเงินลงทุนเริ่มแรกจำนวน 17,972,000 บาท และเมื่อรวมจำนวนเงินที่ลงทุนรวมค่าใช้จ่าย การเตรียมแปลงและต้นพันธุ์ทำให้ในปีแรกใช้เงินทั้งสิ้น 20,222,000 บาท อินทผลัมให้ผลผลิตปีละหนึ่งครั้ง โดยให้ครั้งแรกในปีที่ 3 จากต้นตัวเมียที่มีอยู่ 22 ต้นต่อ 5 ไร่ แต่มีผลผลิตที่เสียหายจากศัตรูพืชที่จำหน่ายไม่ได้คิดเป็น 10% ของจำนวนทั้งหมด ดังนั้น ทุก 5 ไร่สามารถให้ผลผลิต

ได้เป็นจำนวนเทียบเท่า 20 ต้น รวมทั้งสวน 80 ไร่ให้ผลผลิตที่จำหน่ายได้ 1,600 ต้น เกษตรกรทำการจำหน่าย ณ บริเวณสวน “อินทผลัมโคราช” จึงไม่มีค่าใช้จ่ายในการขายหรือค่าการตลาด ราคาจำหน่ายช่วง 3 ปีแรกตั้งไว้ที่กิโลกรัมละ 200 บาท ปีที่ 6 – 10 ราคาลดลงครึ่งหนึ่งเหลือกิโลกรัมละ 100 บาท และหลังจากนั้นคาดว่าในประเทศไทยมีผู้ปลูกและได้ผลผลิตจากอินทผลัมมากขึ้นราคาจึงเหลือเพียงกิโลกรัมละ 50 บาท

จากการวิเคราะห์รายได้จากการขาย สวน “อินทผลัมโคราช” มีรายได้เฉลี่ยปีละ 14,400,000 บาท หรือ 180,000 บาทต่อไร่หรือปีละ 7,200 บาทต่อต้น นอกจากการลงทุนเริ่มแรกแล้วการปลูกอินทผลัมในอำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา มีต้นทุนเฉลี่ยปีละ 5,372,935 บาทหรือปีละ 60,185 บาทต่อไร่หรือปีละ 2,407 บาท ต่อต้น ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรมีรายได้รวมเฉลี่ยปีละ 180,000 บาทต่อไร่ ต้นทุนเฉลี่ยปีละ 60,185 บาทต่อไร่ การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ทำให้เห็นว่าควรลงทุนปลูกอินทผลัมในอำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา เพราะมีมูลค่าปัจจุบัน เป็นบวกจำนวน 99,065,262 บาท ระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 1 เดือน 6 วัน อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน 61.23% อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน 2.52 เท่า อัตรากำไรจากการดำเนินงานเฉลี่ยปีละ 66.92% อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยปีละ 53.54% เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 7,708,952 บาท คิดเป็น 96,362 บาทต่อไร่หรือปีละ 3,854 บาทต่อต้น และกำไรสุทธิ 41 บาท/กิโลกรัม

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกอินทผลัม ในอำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การศึกษาต้นทุนการปลูกอินทผลัม พบว่ารายจ่ายในการลงทุนต้องใช้จำนวนเงินสูงมากโดยเฉพาะการลงทุนในที่ดินและยานพาหนะ รวมทั้งสินทรัพย์ดำเนินงานที่ต้องสร้างหรือจัดหาไว้ใช้ตลอดอายุโครงการ เช่น ระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า การชุดบ่อบาดาล ซึ่งมีอายุตลอดโครงการลงทุน การเช่าที่ดินเพื่อปลูกจึงไม่เหมาะสมเพราะต้นอินทผลัมมีอายุยาวนานกว่า 20 ปีแต่จะเพิ่มต้นทุน

การจัดเก็บและเกิดอันตรายจากความสูงของต้นอินทผลัมได้ ส่วนค่าใช้จ่ายประจำในการดูแลได้แก่ค่าปุ๋ย ค่ายารักษาโรค ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น เกษตรกรสวน“อินทผลัมโคราช”เห็นว่าโครงการปลูกใช้เวลา 20 ปีเหมาะสมที่สุดหากเกษตรกรรายอื่นทำสัญญาเช่าต้องเป็นเวลาอย่างน้อย 20 ปี ซึ่งต้นทุนการเช่าอาจสูงกว่าการซื้อที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกรได้แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริเวณที่ดินอยู่ในทำเลใด รายจ่ายในการซื้อต้นพันธุ์มาปลูกจำนวน 2,000 ต้นถือเป็นวัตถุดิบทางตรง (Direct Material) ค่าแรงงานในการปลูก ค่าแรงในการดูแลรักษาและการจัดเก็บผลผลิตจัดเป็นค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานซึ่งเกิดขึ้นประจำถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต ต้นพันธุ์ ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายการผลิตทุกรายการจัดเป็นต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่จัดเป็นต้นทุนคงที่ (Fix Cost) มีเพียงรายการเดียวคือค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ลงทุน จากการวิจัยเรื่องนี้พบว่ารายจ่ายในการลงทุนสูงที่สุดคือ ยานพาหนะ รองลงมาคือที่ดิน ไม่สอดคล้องกับ Jahangeer Baloch et al. (2014) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การลงทุนและผลตอบแทนในการผลิตอินทผลัม เขตเคช จังหวัดบาโลกิสถาน ประเทศปากีสถาน ซึ่งพบว่าต้นทุนการพัฒนาสวนโดยมีการซื้อเครื่องดูดอินทผลัมถือว่าเป็นต้นทุนสูงสุด รองลงมาคือค่าปุ๋ยคอกและค่าไถ

2. การศึกษาผลตอบแทนการปลูกอินทผลัม ในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมาพบว่า เกษตรกรจะมีรายได้เกิดขึ้นในปีที่สามจึงเป็นปัญหาสำหรับเกษตรกรที่ไม่มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นของตนเองหรือไม่สามารถใช้เครดิตในการจัดหาปัจจัยการดูแลรักษาระหว่างดำเนินงานในช่วงแรกได้ และปัญหาสำคัญคือ ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อสำหรับเกษตรกรที่จะปลูกอินทผลัมนี้รายได้จากการขายสูงสุดอยู่ในช่วงปีที่ 8 – 10 แม้ว่าปริมาณผลผลิตจะเท่ากันตั้งแต่ปีที่ 8 – 20 เพราะราคาในปีที่ 11 เป็นต้นไปจะต่ำลงเนื่องจากมีผู้ปลูกอินทผลัมมากขึ้น ไม่สอดคล้องกับ Jahangeer Baloch et al. (2014) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การลงทุนและผลตอบแทนในการผลิตอินทผลัม เขตเคช จังหวัดบาโลกิสถาน ประเทศปากีสถาน ซึ่งพบว่าอินทผลัมให้ผลผลิตสูงในขณะที่ดินอายุ 10-20 ปี

3. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน พบว่าการปลูกอินทผลัม ในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมาน่าสนใจลงทุนเพราะ มูลค่าปัจจุบัน (NPV) เป็นบวกจำนวน 99,065,262 บาท ระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 1 เดือน 6 วัน อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน หรือ ROI 61.23% อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio) 2.52 เท่า สอดคล้องกับ Al-Hebshi, M.A. (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เสถียรภาพทางการเงินและผลตอบแทนการลงทุนของเกษตรกรผู้ปลูกอินทผลัมในเยเมน โดยศึกษาความเป็นไปได้และวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของเกษตรกรชาวสวนอินทผลัมในวาดี ฮาเจอร์ ฮะดรามะห์ (Wadi Hajer, Hadramout) ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนผลประโยชน์ - ต้นทุน (BCR) ของวาดี ฮาเจอร์ ฮะดรามะห์ เท่ากับ 1.67 และสอดคล้องกับ Jahangeer Baloch et al. (2014) ซึ่งพบว่าอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio) เป็น 1.27 เท่า แต่ไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Sonneveld, B.G.J.S et al. (2018) ที่ได้วิจัยเรื่อง อนาคตของการปลูกอินทผลัมในหุบเขาจอร์แดนตอนล่าง พบว่า ถ้าอัตราคิดลด (Discount Rate) หรืออัตราความต้องการผลตอบแทนสูงกว่า 5% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นลบ และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนต่ำกว่า 1 เพราะการปลูกอินทผลัมต้องใช้ปริมาณน้ำสูงมากและระดับความเค็มของน้ำมีอิทธิพลต่อผลผลิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การเพาะปลูกอินทผลัมได้ถูกจารึกในอารยธรรมของชาวอัสซีเรียน (Assyrian) บาบิโลเนียน (Babylonian) รวมถึงในประมวลกฎหมายฮัมมูราบี (Code of Hammurabi) ที่ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการเพาะปลูกและค้าขายอินทผลัม ดังนั้นอินทผลัมจึงเป็นพืชที่น่าสนใจลงทุนเพราะให้ผลผลิตเป็นเวลายาวนานและมีตลาดรองรับ

2. ในการปลูกอินทผลัมแม้รายจ่ายในการลงทุนต้องใช้จำนวนเงินสูง แต่จากการวิเคราะห์ผลตอบแทน ทำให้เห็นว่า ควรลงทุนปลูกอินทผลัม เนื่องจากให้อัตราผลตอบแทนการลงทุนถึงสูงเหมือนกัน ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ควรให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่เกษตรกรผู้สนใจลงทุน

3. การปลูกอินทผลัมประสบปัญหาจากการปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์ ดังนั้นผู้สนใจปลูกอินทผลัมควรเพาะด้วยเนื้อเยื่อจะให้ผลผลิตที่ดีมากกว่า ทำให้ไม่เกิดการสูญเสียซึ่งอาจจะเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

4. อินทผลัมเป็นพืชที่สามารถส่งออกได้แต่ยังไม่มี การส่งเสริมจากภาครัฐ รัฐบาลจึงควรหันมาสนับสนุนเกษตรกรไทย และผลักดันให้มีการส่งออกอินทผลัมซึ่งอาจเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญต่อไปในอนาคตได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรทำการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนการปลูกอินทผลัมในภูมิภาคอื่น
2. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตจากการปลูกอินทผลัมในพื้นที่ต่างกัน
3. ควรศึกษาการแปรรูปอินทผลัมให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างในรูปแบบอื่นที่สนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ต่อไปและเป็นการรองรับผลผลิตอินทผลัมสดที่อาจล้นตลาดได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- ชฎาพร ชีมาอุตมาร. (2556). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการบัญชีสำหรับผู้บริหาร*. [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์] คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา. (2559, 28 ธันวาคม). *มาทำความรู้จัก 'อินทผลัม' กัน 1 ต้น ให้ผลผลิต 150-200 กก.* https://www.matichon.co.th/sme/news_291564
- แพรว กิระสุนทรพงษ์ ประภาภรณ์ เกียรติกุลวัฒนา วชิระ บุญยเนตร และพงศ์พรต ฉัตรภาณ . (2558). *การบัญชีบริหาร*. สำนักพิมพ์ แมคกรอ-ฮิล. กรุงเทพฯ.
- สถาบันคลังสมองของชาติ. (2563, 10 มีนาคม). *ภาพอนาคตการเกษตรไทย 2563*. https://www.farmkaset.org/html5/contents.aspx?con_id=461
- Ahmad Al-Harrasi, Najeeb Ur Rehman, Javid Hussain, Abdul Latif Khan, Ahmed Al-Rawahi, Syed Abdullah Gilani, Mohammed Al-Broumi, Liaqat Ali. (2014). Nutritional assessment and antioxidant analysis of 22 date palm (*Phoenix dactylifera*) varieties growing in Sultanate of Oman. *Asian Pacific Journal of Tropical Medicine*, 7(1), 591-598.
- Al-Hebshi, M.A. (2007). *FINANCIAL STABILITY AND MARKETING FOR DATE PALM PRODUCTION IN YEMEN*. *Acta Hort.* 736, 563-574. DOI: 10.17660/ActaHortic.2007.736.56
- Campbell, Harry F. and Brown, Richard P.C. (2015). *Cost-Benefit Analysis Financial and Economic Appraisal Using Spreadsheets* (2nd ed.). <https://www.routledge.com/Cost-Benefit-Analysis-Financial-And-Economic-Appraisal-Using-Spreadsheets/Campbell-Brown/p/book/9781138848801#>
- Chao, ChihCheng T. and Krueger, Robert R. (2007). The Date Palm (*Phoenix dactylifera* L.): Overview of Biology, Uses, and Cultivation. *HORTSCIENCE*, 42(5), 1077-1082.
- Jahangeer Baloch, Sana Ullah, Baloch Shahbaz, Khan Baloch, Sunyyingying Waseem Bashir, Hafeez Noor Baloch, Salih I L Sabiel, Shabeer Ahmed Badini and Rahim Dad. (2014). Economics of Date Palm (*Phoenix dactylifera* L.) Production and Its Development in District Kech, Balochistan Province of Pakistan. *Journal of Economics and Sustainable Development*, 5(22), 68-80.

- Khaled M. Hazzouri, Jonathan M. Flowers, Hendrik J. Visser, Hussam S.M. Khierallah, Ulises Rosas, Gina M. Pham, Rachel S. Meyer, Caryn K. Johansen, Zoe A. Fresquez, Khaled Masmoudi, Nadia Haider, Nabila El Kadri, Youssef Idaghdour, Joel A. Malek, Deborah Thirkhill¹⁰, Ghulam. S. Markhand, Robert R. Krueger, Abdelouahhab Zaid³ & Michael D. Purugganan. (2015). Whole genome re-sequencing of date palms yields insights into diversification of a fruit tree crop. *NATURE COMMUNICATIONS*, (6)(8824), 1-11. DOI: 10.1038/ncomms9824
- Sonneveld, B.G.J.S., Marei, A., Merbis, M.D and Alfarra, A. (2018). The future of date palm cultivation in the Lower Jordan Valley of the West Bank. *Appl Water Sci*, (8)(113). DOI: 10.1007/s13201-018-0746-2